

MODERNÍ ASPEKTY VĚDY

*v rámci publikační skupiny
Scientific Publishing Group*

*Svazek IX mezinárodní
kolektivní monografie*

Česká republika
2021

Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. (Česká republika)
Středoevropský vzdělávací institut (Bratislava, Slovensko)
Národní institut pro ekonomický výzkum (Batumi, Gruzie)
Batumi School of Navigation (Batumi, Gruzie)
Regionální akademie managementu (Kazachstán)
Veřejná vědecká organizace „Celokrajinské shromáždění lékařů ve
veřejné správě“ (Kyjev, Ukrajina)
Nevládní organizace „Sdružení vědců Ukrajiny“ (Kyjev, Ukrajina)
v rámci publikační skupiny Scientific Perspectives Publishing Group

MODERNÍ ASPEKTY VĚDY

Svazek IX mezinárodní kolektivní monografie

Česká republika
2021

International Economic Institute s.r.o. (Czech Republic)
Central European Education Institute (Bratislava, Slovakia)
National Institute for Economic Research (Batumi, Georgia)
Batumi Navigation Teaching University (Batumi, Georgia)
Regional Academy of Management (Kazakhstan)
Public Scientific Organization "Ukrainian Assembly of Doctors of
Sciences in Public Administration" (Kyiv, Ukraine)
Public Organization Organization "Association of Scientists of
Ukraine" (Kyiv, Ukraine)

within the Publishing Group "Scientific Perspectives"

MODERN ASPECTS OF SCIENCE

9- th volume of the international collective monograph

Czech Republic
2021

UDC 001.32:1 /3|(477)(02)

Vydavatel:

**Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o.
se sídlem V Lázních 688, Jesenice 252 42
IČO 03562671 Česká republika**

*Materiály připravené s podporou Institutu práva a vztahů s veřejností univerzity
„Ukrajina“*

Recenzenti:

- Karel Nedbálek** - doktor práv, profesor v oboru právo (Zlín, Česká republika)
Markéta Pavlova - ředitel, Mezinárodní Ekonomický Institut (Praha, Česká republika)
Yevhen Romanenko - doktor věd ve veřejné správě, profesor, ctěný právník Ukrajiny
(Kyjev, Ukrajina)
Iryna Zhukova - kandidátka na vědu ve veřejné správě, docentka (Kyjev, Ukrajina)
Oleksandr Datsiy - doktor ekonomie, profesor, čestný pracovník školství na Ukrajině
(Kyjev, Ukrajina)
Jurij Kijkov - doktor informatiky, dr.h.c. v oblasti rozvoje vzdělávání (Teplice, Česká republika)
Vladimír Bačišin - docent ekonomie (Bratislava, Slovensko)
Peter Ošváth - docent práva (Bratislava, Slovensko)
Oleksandr Nepomnyashy - doktor věd ve veřejné správě, kandidát ekonomických věd,
profesor, řádný člen Vysoké školy stavební Ukrajiny (Kyjev, Ukrajina)
Vladislav Fedorenko - doktor práv, profesor, DrHb - doktor habilitace práva (Polská
akademie věd), čestný právník Ukrajiny (Kyjev, Ukrajina)
Dina Dashevská - geolog, geochemik Praha, Česká republika (Jeruzalém, Izrael)

Tým autorů

C91 Moderní aspekty vědy: IX. Díl mezinárodní kolektivní monografie /
Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., Česká republika: Mezinárodní Ekonomický
Institut s.r.o., 2021. str. 172

Svazek IX mezinárodní kolektivní monografie obsahuje publikace o: utváření a
rozvoji teorie a historie veřejné správy; formování regionální správy a místní
samosprávy; provádění ústavního a mezinárodního práva; finance, bankovníctví a
pojišťovnictví; duševní rozvoj osobnosti; rysy lexikálních výrazových prostředků
imperativní sémantiky atd.

*Materiály jsou předkládány v autorském vydání. Autoři odpovídají za obsah a
pravopis materiálů.*

UDC 001.32:1 /3|(477)(02)

© Vydavatelská skupina „Vědecké perspektivy“, 2021
© autoři článků, 2021

OBSAH

PŘEDMLUVA	6
ODDÍL 1. VLÁDA, SAMOSPRÁVA A OBČANSKÉ SLUŽBY	8
§ 1.1 <i>УКРАЇНА ВТРАЧАЄ ВОДУ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ РОЗВ'ЯЗАННЯ (Романенко Є.О., Гурковський В.І.)</i>	8
§ 1.2 <i>STATE OF FUNCTIONING OF DEPARTMENTAL MEDICINE IN UKRAINE AT THE CURRENT STAGE OF HEALTHCARE REFORM (Kryzyna N.P., Sukhanova Y.A.)</i>	18
§ 1.3 <i>МОДЕЛІ ВПЛИВУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ФАКТОРІВ НА ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ ЗА КОРДОНОМ (Гасвая О.В.)</i>	28
ODDÍL 2. EKONOMIKA A ŘÍZENÍ PODNIKU	42
§ 2.1 <i>СУТНІСТЬ ТА ЕТАПИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ФОНДОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ (Калач Г.М.)</i>	42
§ 2.2 <i>КЛЮЧОВІ ЕЛЕМЕНТИ ЕФЕКТИВНОЇ СТРУКТУРИ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА (Ніжнік А.А.)</i>	83
ODDÍL 3. MARKETING	92
§ 3.1 <i>ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В ПЛАНУВАННІ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА (Іваненко Л.М.)</i>	92
ODDÍL 4. ZDANĚNÍ A ROZPOČET	106
§ 4.1 <i>РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ПОДАТКУ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ (Кобушко Я.В.)</i>	106

ODDÍL 5. PSYCHOLOGIE, PEDAGOGIE, VZDĚLÁVÁNÍ, FILOZOFIE A FILOLOGIE	117
<i>§ 5.1 СУТНІСТЬ ТА ЗМІСТ МЕТОДОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА (Кравцов В.О.)</i>	117
<i>§ 5.2 ВПЛИВ ЗАНЯТЬ СПОРТОМ НА ФОРМУВАННЯ СТРЕСОСТІЙКОСТІ МОЛОДШИХ ПІДЛІТКІВ (Масенко Л.В.)</i>	161

Шановні колеги!

Вітаю із виходом IX-го тому колективної міжнародної монографії «Сучасні аспекти науки».

Уже майже два роки матеріали колективної монографії представляють широкому загалу новачі у різних сферах життя, залишаючись при цьому актуальним і надійним джерелом інформації про зміни і тенденції на науковій ниві країни, їх причини та наслідки.

Професіоналізм авторів кожного тому монографії забезпечує читачів точною і своєчасною експертизою актуальних проблем і явищ у країні як з теоретичної, так і з практичної точок зору. В той же час, читачі особливо цінують публікації на державно-управлінські та політико-економічні теми, які піднімаються у виданні.

Редакційна колегія видання – високопрофесійна команда, здатна всебічно і максимально коректно висвітлювати ключові події у науці.

Бажаю здоров'я, творчих успіхів, особистого щастя і процвітання.

З повагою,

**Депутат Київської міської
ради, кандидат наук з
державного управління**

Порайко А.М.

ODDÍL 4. ZDANĚNÍ A ROZPOČET

§ 4.1 REGULOVANĚNĚ EKOLÓGICĚNOGĚ PO DATKV V KONTĚKSTĚ ZABEZPEČĚNĚNĚ EKOLÓGICĚNOGĚ BEZPEKI

Вступ. В умовах активної експлуатації природних ресурсів та умов навколишнього природного середовища суб'єктами господарювання у виробничих процесах щорічно зростає навантаження на екосистеми територій. Швидкі темпи глобалізації призводять до появи нових викликів та завдань щодо забезпечення національної екологічної безпеки.

Екологічна безпека, зокрема безпека середовища життєдіяльності людини, – один із найвищих пріоритетів Стратегії національної безпеки України. Тому підтримання екологічної рівноваги, оновлення інфраструктури, встановлення модернізованих систем переробки відходів, запобігання виникненню негативних наслідків та їх усунення є актуальними та першочерговими завданнями на сучасному етапі розвитку країни.

Виклад основного матеріалу. Управління процесами відновлення чи збереження стану навколишнього середовища, що буде придатним для існування, відбувається за допомогою інструментів державного регулювання: економічного, адміністративного, правового характеру. Особливості правового регулювання вивчали Аніщенко В.О., Ніщимна С.О., Шульга Т.М. та ін. Дослідження напрямків удосконалення національної системи екологічного оподаткування проводили такі науковці Авраменко Н.Л., Базилевич І., Веклич О., Канонішена-Коваленко К., Найденко О.Є., Рибачок Н.П., Серебрянський Д.М., Тищенко О.М., Шако А.О. На сучасному етапі реформи екологічного оподаткування в Україні спостерігається взаємодія ключових стейкхолдерів при напрацюванні концепції забезпечення екологічної безпеки.

Правовий механізм забезпечення екологічної безпеки є важливим для кожної країни, він залежить від стану довкілля. Одними зі складових цього механізму є різні закони, укази, програми, стратегії. Вирішення проблем сучасного екологічного стану України заплановано у Основних засадах (стратегії) державної екологічної політики України на період до 2030 року, яка затверджена Законом України від 28 лютого 2019 року № 2697-VIII [1]. Нещодавно виданий Указ Президента України №111 передбачає комплексну програму заходів для забезпечення екологічної безпеки [2].

Існує низка документів, на яких базується розроблення екологічної політики, зокрема:

- Указ Президента України “Про цілі сталого розвитку України на період до 2030 року” [3];
- Енергетична стратегія України на період до 2035 року “Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність” [4];
- Концепцію реформування системи державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища [5];
- Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року [6].

Перелічені документи передбачають зміну підходів до екологічного оподаткування, а саме, введення більш жорстких умов: збільшення ставок, зменшення лімітів викидів та нормативів забруднень.

Серед останніх нормативно-правових документів, прийнятих для посилення заходів забезпечення трьох складових національної безпеки, слід відмітити:

- **Указ Президента України №392/2020 від 14.09.2020 року, що затверджує схвалену РНБО Стратегію національної безпеки України «Безпека людини – безпека країни» [7].** Згідно цієї стратегії розпочато розробку та затвердження Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату;

➤ Указ Президента України №111/2021 від 23.03.2021 року про введення в дію рішення РНБО «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації» [2].

Існує необхідність у впорядкуванні нормативно-правового забезпечення завдань, визначених у рішенні РНБО «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації» [2], зокрема: Національний план дій з охорони навколишнього природного середовища до 2025 року; Єдиний реєстр з моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів; щорічна Національна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Україні.

В українському податковому законодавстві дієвим інструментом є екологічний податок. Це загальнодержавний обов'язковий платіж, що надходить від суб'єктів господарювання, юридичних осіб, що не здійснюють підприємницьку діяльність бюджетних установ, громадських та інших підприємств, установ та організацій, постійних представництв нерезидентів під час провадження діяльності на території України і в межах її континентального шельфу. Екологічний податок справляється з фактичних обсягів викидів забруднюючих речовин у атмосферне повітря, скидів у водні об'єкти, розміщення відходів, фактичного обсягу радіоактивних відходів, що тимчасово зберігаються їх виробниками, фактичного обсягу утворених радіоактивних відходів та з фактичного обсягу радіоактивних відходів, накопичених до 1 квітня 2009 року [8].

Обсяги надходження екологічних податків у 2019-2020 рр. представлено на рис. 1.

Інформація щодо сплати до Зведеного бюджету України по платниках – суб'єктах природних монополій та платників рентної плати за користування надрами (Екоподатки).

Рис. 1. Надходження екологічних податків у 2019-2020 рр.
Джерело: [9]

Якщо проаналізувати географію походження екологічних податків за 2020 рік (табл.1), до Зведеного бюджету України по платниках-суб'єктах природних монополій та платників рентної плати за користування надрами, то найбільші обсяги сплати надійшли з м. Києва, Дніпропетровської, Донецької, Запорізької, Львівської, Полтавської, Харківської, Черкаської, Івано-Франківської, Миколаївської областей.

Таблиця 1

**Надходження екологічного податку за областями України
у 2020 р.**

Область	Обсяг екологічного податку, грн
Волинська	12 699
Вінницька	22 167
Дніпропетровська	831 080
Донецька	636 338
Житомирська	14 416
Закарпатська	3 756
Запорізька	558 061
Івано-Франківська	59 656
Київська	39 525
м. Київ	1 870 515
Кіровоградська	13 233
Львівська	538 427
Луганська	11 942
Миколаївська	51 129
Полтавська	204 343
Рівненська	36 143
Сумська	13 603
Тернопільська	6 351
Одеська	28 043
Чернігівська	17 389
Чернівецька	3 877
Черкаська	63 129
Харківська	83 322
Херсонська	8 569
Хмельницька	38 080

Джерело: [9] 440

Членами Професійної асоціації екологів України в роботі [10] було деталізовано нововведення та узагальнено висновки за поданими законопроектами щодо екологічного податку з 2019 по 2021 роки. Ними було запропоновано

власне бачення концепції реформування екологічного оподаткування [11]. Метою Концепції визначено основні засади та напрямки державної політики щодо екологічної модернізації підприємств, формування фондів на цільові природоохоронні заходи, актуалізація екологічного податку та стимулювання підприємств на дотримання вимог природоохоронного законодавства, у т.ч. перегляду сум штрафних санкцій.

При цьому використання коштів пропонується здійснювати за цільовим принципом. Це означає, що надходження від екологічного податку слід зараховувати до спецфонду Державного бюджету України з метою обов'язкового фінансування природоохоронних заходів. Також слід забезпечити зростання надходжень для фінансування територіальної громади в умовах реформи децентралізації державної влади, переглянути та доопрацювати невідповідність Бюджетного кодексу України та Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» та постанови Кабінету Міністрів від 17 вересня 1996 № 1147 «Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів» [12].

Експерти асоціації наголошують на необхідності закріпити цільове та ефективне використання коштів, які надходять від екологічного податку, для здійснення природоохоронних заходів. Також слід забезпечити оптимальний порядок зміни розподілу надходжень та видатків за рахунок закріплення перехідного періоду. Реалізація реформи децентралізації державної влади має забезпечити збільшення надходжень до спеціальних фондів місцевих бюджетів. Для забезпечення публічності та відкритості використання коштів екологічного податку слід здійснювати через систему ProZorro [11].

Згідно комплексних змін до Податкового Кодексу України з 1 січня 2022 року планується запровадити механізм інвестування коштів у екологічну модернізацію підприємств та природоохоронні заходи. При цьому надається право

підприємствам зменшити суму їх податкового зобов'язання з екоподатку (до 70 % від платежу) на відповідну суму інвестованих коштів у погоджені державою екологічні проекти за попередні звітні періоди [10].

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів [13] презентувало інформацію щодо реформи екологічного оподаткування та фінансування природоохоронних заходів. Виходячи з того, що у порівнянні з іншими країнами Центральної та Східної Європи ставки екологічного податку в Україні є переважно нижчі, а також проаналізувавши низку розроблених в Україні законопроектів, Міністерство підтримує саме законопроект Кабінету міністрів України №4101 [14]. Згідно з цим проектом закону передбачається: індексація ставок податку на викиди в атмосферне повітря; індексація рентної плати за використання природних ресурсів та за спецкористування; поступове збільшення ставки екологічного податку за скиди забруднюючих речовин безпосередньо у водні об'єкти у 10 разів до 2029 року; поступове збільшення ставки екологічного податку за викиди двоокису вуглецю кожного року на 5 грн, щоб до 2024 року вийти на рівень 30 грн за тону [13].

Підвищення деяких ставок екологічного податку (за законопроектом №5600 щодо змін до Податкового Кодексу України [15]) передбачається наступним чином: ставки за скиди забруднюючих речовин у водні об'єкти збільшуються в 1,6 рази (надалі ці ставки поступово, до 2029 року, зростуть у 8 разів), за викиди двоокису вуглецю (CO₂) - з 10 грн/т до 30 грн/т, а ставки на відходи для підприємств гірничої промисловості - з 0,49 грн до 1,5 грн/т. За даними Міністерства фінансів суми екологічного податку, за винятком податку з радіоактивних відходів, діляться так: частка надходжень до держбюджету становить 45%, місцевих бюджетів - 55% [16].

Економічні та правові аспекти сучасних підходів до екологічного оподаткування представники міжнародних організацій та бізнесу, науковці обговорювали у рамках 20-

тої Глобальної конференції з екологічного оподаткування (GCET20) [17].

Підвищення ставок екологічних податків у таких країнах як Швеція, Данія, Нідерланди компенсувалося зменшенням податкового навантаження на фонд оплати праці, що є цілком виправданим кроком. Запровадження моделі переходу до еко-оподаткування у різних країнах потребує аналізу і сценарного економетричного моделювання. Тенденції в сфері дотримання екологічної безпеки щодо впровадження сучасної моделі екоподатку (зі зміщенням акценту з оподаткування доходів на оподаткування негативного впливу на навколишнє природне середовище) набирають актуальності та поширення в світі [18].

Висновки. На сучасному етапі реформування системи екологічного оподаткування екологічний податок ще не досить повно виконує відведену йому функцію компенсації. Оскільки обсяг коштів від екологічного оподаткування є недостатнім для фінансування необхідних заходів. Також нині спостерігається нецільове використання існуючих надходжень. Але беззаперечною залишається стимулююча роль екологічного податку. Це пояснюється порівнянням суми, яку підприємства витрачають на сплату екологічного податку з обсягами коштів, які необхідні для модернізації підприємств, що у кінцевому підсумку зменшить забруднення навколишнього середовища, і як наслідок екологічний податок до сплати. Тому удосконалення практик регулювання та адміністрування екологічного податку є постійним процесом, що перебуває у тісному взаємозв'язку з тенденціями розвитку господарських процесів та технологіями виробництва. Важливим завданням для досягнення цілей екологічної безпеки залишається зростання зацікавленості суб'єктів господарювання вкладати кошти у модернізацію основних засобів, що сприятиме зменшенню забруднення навколишнього природного середовища.

Виконано в рамках науково-дослідної теми № 0119U100759 «Структурно-функціональна мультиплексивна модель розбудови системи екологічних податків в Україні в контексті забезпечення національної безпеки».

Список використаних джерел:

1. Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року: Закон України від 21.12.2010. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2818-17> (дата звернення: 06.07.2021).
2. Про введення в дію рішення РНБО «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації»: Указ Президента України від 23.03.2021 року №111/2021. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/1112021-37505> (дата звернення: 06.07.2021).
3. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: Указ Президента України від 30.09.2019 р. №722/2019. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/7222019-29825> (дата звернення: 04.07.2021).
4. Про схвалення Енергетичної стратегії України на період до 2035 року “Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність”: Розпорядження Кабінету міністрів України «від 18.08.2017 № 605-р. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/605-2017-%D1%80>. (дата звернення: 05.07.2021).
5. Про схвалення Концепції реформування системи державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища: Розпорядження Кабінету міністрів України від 31 травня 2017 р. № 616-р. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/616-2017-%D1%80>. (дата звернення: 05.07.2021).
6. Про схвалення Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року: Розпорядження Кабінету міністрів України від 8 листопада 2017 р. № 820-р.

URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/820-2017-%D1%80>.
(дата звернення: 03.07.2021).

7. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року «Про Стратегію національної безпеки України»: Указ Президента України від 14.09.2020 року № 392/2020. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/3922020-35037> (дата звернення: 03.07.2021).

8. Податковий Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (Редакція станом на 02.07.2021) // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#n256> (дата звернення: 06.07.2021).

9. Екологічні податки України. Інформація щодо сплати до Зведеного бюджету України по платниках - суб'єктах природних монополій та платників рентної плати за користування надрами. URL: <https://www.saveecobot.com/analytics/ecotaxes> (дата звернення: 06.07.2021).

10. Опис проектів щодо екологічного податку. Професійна асоціація екологів України. URL: <https://cutt.ly/5mbDcDJ> (дата звернення: 05.07.2021).

11. Реформування сфери екологічних фінансів: концепція від Професійної асоціації екологів України. URL: <https://ecolog-ua.com/news/reformuvannya-sfery-ekologichnyh-finansiv-konceptsiya-vid-profesiynoi-asociaciyi-ekologiv> (дата звернення: 06.07.2021).

12. Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.09.1996р. №1147. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/1147-96-%D0%BF> (дата звернення: 01.07.2021).

13. Яким має бути екологічний податок та система фінансування природоохоронних заходів – позиція Міндовкілля. URL: <https://mepr.gov.ua/news/36072.html> (дата звернення: 05.07.2021).

Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o.

MODERNÍ ASPEKTY VĚDY

Svazek IX mezinárodní kolektivní monografie

Podepsáno k tisku 12. července 2021
Formát 60x90/8. Ofsetový papír a tisk
Headset Times New Roman.
Mysl. tisk, oblouk. 8.2. Náklad 100 kopií.
Náměstek I